

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

24. Decisio Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Queipo, in causa Elnen.
Iurium Parochialium. Veneris 6. Iunii 1631.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

5. Et hinc patet non aduersari prædictam sententiam, seu potius statutum Episcopi; quia ipse non potest statuire contra consuetudinem legitime præscriptam sicut non potest contra ius, nam consuetudo patrem vim habet cum lege. *l. de quibus ff. de legib. §. ex non scripto Instit. de iur. natur. c. consuetudo dist. 1. cum aliis quos ad hunc propositum allegat Barbof. in tr. de offi. & potest. Episcopi in alleg. 93. n. 3.*

6. Minus releuat consuetudo Ecclesiæ Cathedralis, de qua fit mentio in dicta sententia, seu statuto Episcopi, quia, ultra quod non probatur, adhuc probata non suffragaretur stante supradicta particulari consuetudine loci controuersi, quæ est seruanda *Glof. in c. super eo verb. vicin. in fin. de censib. Paris. conf. 25. num. 41. & 42. lib. 4. Aym. conf. 208. n. 14. Rot. coram Caualer. dec. 95. n. 2. & 3. & debet præferri consuetudini generali, Rot. dec. 189. n. 9. p. 5. recent. ubi allegantur concordantes.*

Et ita decisum vna tantum parte informante, altera sape sapius citata, diuque expectata, & informare non curante.

DECISIO XXIII.

Sacra Rotæ Romanæ coram R. P. D. Roias.

In causa Lucien. Quartæ.

Veneris 27. Iunii 1642.

§. 1. **C**ontra Archiepiscopos, & Presbyteros Terræ Liquilarum tantum informantes fuit hodie resolutum non constare de bono iure Ecclesiæ Parochialis dictæ terræ pro consequenda quarta funerali, ab Ecclesiâ Fratrum Reformatorum Sancti Francisci de Obseruantia eiusdem loci, quamuis de iure communi ista quarta spectet ad Episcopum, vel Parochos, vt in *Clem. dudum §. verum ne Parochiales Ecclesiæ de sepult. Stantibus tamen amplissimis Priuilegijs, ac exemptionibus antiquissimis per Summos Pontifices Religioni Franciscanæ, in quibus expressè eximuntur à solutione cuiuscumque quartæ funeralis illa non debetur, vt in Constit. 4. Clem. IV. Bullar. Constit. 6. Sixti IV. p. 1. Constit. 11. sanct. mem. Pij V. Bullar. p. 2. necnon Breue Iulij III. cum derogatione expressa d. Clem. dudum vti Constitutionis conciliaris, prout requiritur, Rot. dec. 112. p. 1. diuers. Caualer. qui plures cumulat dec. 101. num. in d. Bulla Sixti IV. §. & dudum Viennensi Concilio. Syll. in sum. verbo canonica portio n. 8. Lælius Zecchius de Republica Eccl. in tit. de Parocho c. 28. num. 18. vers. 8. si quis per priuilegium & in puncto dixit Rot. in Ispalen. quarta funeralium 4. Iulij 1590. coram bon. mem. Card. Pamphilio. & in alia Lucien. quarta funeralis 25. Iannarij 1618. coram bon. mem. Coccino, cum bene per priuilegium Papæ Religio possit à solutione cuiuscumque quartæ funeralis eximi, vt in præsentibus priuilegijs 3. dist. c. officij de test. Lauror. var. lucubrat. in tit. de pris. & recent. sum. tit. 2. c. 17. n. 28. & in d. Lucien. quarta dixit Rot. coram bon. mem. Coccino, quæ priuilegia expressè derogant d. Clementinæ, & sunt munita clausula sublata, & decreto irritanti quæ claudunt os parti, & ligant manus iudicis aliter iudicandi Bart. in l. fin. n. 1. od. de canon. frum. Verb. Rom. lib. 11. Gonz. super reg. 8. glof. 66. n. 3. cum seqq. Put. dec. 48. n. 6. p. 1. Caputaq. dec. 134. n. 4. p. 3. Rot. in recent. dec. 77. n. 9. p. 5. Caualer. dec. 430. n. 1.*

2. Nec obstat quod in limine foundationis Monasterij sequitur de anno 1615. fuerit conuentum, vt Fratres soluerent quartam funeralium, quod potuisse fieri videtur esse de merore Rotæ coram Caualer. dec. 101. in fine, quia in præsentibus talis conuentio non probatur, cum te-

stes ad eam probandam adducti fuerint examinati licet pendente in Rotâ abique litteris remissorialibus, & abique vlla iurisdictione, nullum propterea gradum probationis constituunt *Mantic. dec. 199. n. 1. Rot. p. 1. rec. dec. 570. n. 3. Caualer. dec. 40. n. 1. & dec. 159. n. 10. post Moder. Perusin. de manur. Præsertim dum dictæ litteris pendencia fuit in partibus pluries protractum, Rot. dec. 570. p. 1. rec. n. 3. in fin.*

3. Minus obstat attestatio Episcopi data circa transactionem, ac reservationem quartæ funeralis, quia tali attestations non venit standum, cum non sit iurata nec fuerint citati iuris, de quorum interesse agitur, *Menoch. conf. 322. n. 45. vers. quorum agitur interesse Aldou. conf. 75. n. 28. licet etiam à Cardinali add. ad Greg. XV. dec. 214. sub littera B. præsertim quia dicta fides videtur tendere in fauorem ipsius Episcopi, Rot. dec. 583. n. 3. p. 4. diuers. & dec. 13. n. 4. p. 1. rec.*

4. In omnem causam dicti Fratres non poterunt præiudicare successoribus, aut Monasterio, nec remunerari priuilegijs toti Ordini concessis *c. cum accessisset vbi dec. col. penult. vers. secunda prædicta concl. & num. 18. de const. Valenz. conf. 43. n. 84. cum seq. lib. 1. Rot. in de Ispalen. quarta funeralium 4. Iulij 1590. coram bon. mem. Card. Pamphilio. & in Treueren. bonorum 15. Martij 1621. coram bon. mem. Dunozet.*

4. Et demum dicebant Domini pro Fratribus Franciscanis emanasse quamplures resolutiones Concilij Tridentini, in quibus expressè firmatur fratres esse exemptos à quacumque quarta funerali stante priuilegio Iulij III. in omnibus Monasterijs constitutis post annos 40. vel quæ in dies edificantur, nec illa comprehendendi in Concilio Tridentino sess. 25. de reform. c. 3. vt refert Fr. Ioannes de la Cruz de statu Relig. lib. 2. c. 19. sub. 5. concl. 2. in fin. quas Sacri Concilij declarationes hoc nostrum Tribunal reuenter amplectitur, & sequitur, vt per Garz. de benef. in præf. circa med. vers. & ita Burati. dec. 479. n. 3.

6. Quod verò Conuentus de quo agitur fuerit edificatus ab annis 40. citra, ultra quod non controuertitur, redditur manifestum tam ex licentia Ordinarij concessa de anno 1613. quam etiam ex publica attestations Vniuersitatis, ac etiam ex testibus ex aduerso examinatis,

DECISIO XXIV.

Sacra Rotæ Romanæ coram R. P. D. Querp.

In causa Elnen. Iurium Parochialium.

Veneris 6. Iunii 1631.

§. 1. **P**arochus Cocolibri Elnen. Diocesis vrbigæ hæredes, & executores Testamentarios eorum, qui in Monasterio Prædicatorum eiusdem loci sepulturam elegerunt, ad celebrandum Nouennarium, & Caput anni in Ecclesiâ Parochiali postquam in dicto Monasterio Prædicatorum celebratum existerat, fuerunt orta controuersia, & causa ad Rotam delata, & mihi commissa, propositi Dubij: An Parochus liceat cogere hæredes, seu executores Testamentariorum, qui sepeliuntur in Ecclesiâ Fratrum, ad celebrari faciendum in Ecclesiâ Parochiali Diuina Officia Nouennalia, seu Capodanno, quæ iam in Ecclesiâ Fratrum fuerant celebrata, & Dominis visum fuit ad Parochum non licere, quia iure communi, quo libera culter sepulturæ electio remissa est, dicitur quartam Canonica Parochus referatur capite 1. cap. is quis, cap. 10. nostræ. cap. certificari. cap. cum iur. de sepult. quæ non generaliter, sed cū restrictione de qua in c. 201. de test. competeat, quæuis per text. in *Clem. dudum. de sepult. fuerit ampliata, visum tamè, & consuetudine generali ad quartam*

quartam funeralium restricta fuit, vt post Card. in dicta Clement. Dudum §. verum tradunt Couarruu. in d. c. fin. de test. n. 6. Molin. de iust. & iur. 2. disp. 217. Rodr. 9. regul. tom. 1. q. 39. artic. 2. in fin. & de ea tantum loquitur Concilium Tridentinum cap. 13. sess. 25. de reform.

2. Funeralia autem sunt quae cum funere deferuntur, vt tradit Glos. ver. funeralib. in d. Clem. Dudum, de sepulchris, & Petr. de Vbald. de Canonica Episcopo, & Parocho debita p. 2. c. 4. n. 10. & 16. quem duntaxat consistere in cera, & in aliis oblationibus quae deferuntur tempore quo defunctorum corpora ad sepulchram deferuntur, non autem de Missis, & legatis, aut aliis oblationibus eorum, qui apud dictos fratres sepeliuntur declarauit sancti. mem. Pius V. 17. Kalendas Iulij anno Domini 1576. vt referunt Gut. de Iuram. confir. 2. p. c. 5. n. 3. Roderic. in dicta q. 39. arr. 2. vnde cum iure communi oblationes factae, aut relictae in Monasterio non deberent nisi quarta Ecclesiae Parochiali, & hoc vsu, & consuetudine ad quartam funeralium fuerit restricta, & ex constitutione sancti memorie Pij Quinti declarantis Concil. Trident. in dicto c. 13. fuerit constitutum, vt ad Fratres non deberetur nisi quarta eorum funeralium, quae tempore sepulturae fuerint oblata, idque Sixtus Quartus ad Fratrum fauorem iam constituerat, vt refert Syluester in summa verb. canonica in fin. praetensio dicti Parochi omni iure destituta videtur, praecipue quia sancti. mem. Pius V. die 9. Iulij 1577. in statuto directo ad Principatum Cathaloniae prohibuit ne Parochia Fratres ultra quartam funeralium quidpiam exigerent.

3. Et cum haec omnia fuerint tam fauore liberae sepulturae, quam Fratrum constituta, omnino, & directe impugnantur per Parochos agentes contra haeredes, & testamentarios eligentium sepulchram in Monasteriis, cum per hoc grauamen ab huiusmodi sepulturae electione fideles auerterentur, atque ita finis dictarum Constitutionum fraudaretur, quod licere non debet per Reg. text. in leg. non dubium, C. de legib. c. quod vna videat reg. iur. in 6.

Et ita vna tantum parte informante, &c.

DECISIO XXV.

Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Pamphilo.

In causa Hispalen. quartae funeralium.

Mercurij 4. Iulij 1590.

§. 1. **F**uit resolutum, Monasterium S. Pauli Ciuitatis Hispalen. non teneri ad solutionem quartae funeralium, a qua per amplissima priuilegia Apostolica concessa toti Ordini Praedicatorum est exemptum, c. consuetudinis de religiosis dom. c. officijs de fin. de test. c. in nostra de sepulch. quae priuilegia, vt ex eorum lectura liquet, sunt clarissima, & de eorum validitate & vsu non est debitum, cum fuerint per Rotam pluries canonizata tam ad fauorem fructuum Ordinis S. Francisci de Obseruantia in vna Hispalen. coram bo. mem. Finetto, & D. meo de Grassis, quam etiam ad fauorem fructuum Ordinis Praedicatorum, quales sunt isti de quibus agitur, in alia Pampilonen. coram D. meo Blanchetto, vbi ex resolutionibus Illustr. DD. Sacr. Concil. Trident. sess. 25. c. 13. quod loquitur de priuilegiis concessis a 40. annis citra: & non procedit in istis priuilegiis antiquissimis concessis per 40. annos ante publicationem Concilij.

2. Neque obitare quod testes examinati pro parte Beneficiorum videantur dicere huiusmodi quartam

aliquando fuisse solutam, quia sunt nulliter examinati, vt in facto deducitur, & non probant cum sint Curatis Beneficiarij, Capellani, & Sacristae Parochialium, quorum omnium interest, quod huiusmodi quarta funeralium, de qua ipsi participant per Fratres, & per Monasterium soluantur; ultra quod istae assertae solutiones, cum sint factae, vel ab executoribus vltimarum voluntatum, vel a Monachis particularibus, qui non poterunt renunciare priuilegio toti Ordini concessio, non praedictat Monasterio, & notata in c. cum accessisset 3. Dec. col. pen. vers. 2. praedicta conclusio, & c. fin. m. 18. vers. 6. & vltima conclusio, & c. de const. & c.

Sententia lata super exemptione a solutione quartae funeralis, ac iure deferendi defunctos ad Ecclesias Coelestinorum sine capituli, & cleri consensu, seu interuentu.

§. 1. **I**n nomine Domini Amen. Nouerint vniuersi & singuli hoc praesens publicum sententiae instrumentum inspecturi, visuri, lecturi, & audituri, quod nuper seu alias introducta lite, & causa coram Perillustri, & Reuerend. D. Camillo Meltio I. V. D. Illustr. & Reuerendissimi D. Auditoris Camerae in Ciuilibus locum tenente per viam Monitorij inter admodum RR. Priorem & Monachos Monasterij Sanctissimae Annunciationis Ciuitatis Tarentinae Congregationis Coelestinorum Ordinis S. Benedicti ex vna, & RR. Capitulum & Clerum eiusdem Ciuitatis Tarentinae, de, & super exemptione a solutione quartae funeralis defunctorum, rebuque aliis de quibus in actis, & processu causa, & causarum huiusmodi latus deductis, & illarum occasione partibus ex altera; In qua quidem causa seruatis de iure seruandis, verificatis verificandis, citatisque dd. RR. Capitulum, & Clero prius in partibus, deinde hic in Curia per Audienciam litterarum Contradictarum S. D. N. Papae more solito; tandem idem Perillustris, & Reuer. D. Camillus Meltius locum tenens suam in his scriptis in causa & causis praedictis tulit, & promulgauit sententiam diffinitiuam in hunc qui sequitur modum; videlicet; Christi nomine inuocato Pro Tribunali sedentes, & solum Deum praesens oculis habentes, per hanc nostram diffinitiuam sententiam, quam de iuris peritorum consilio ferimus in his scriptis, in causa & causis, quae primo, & in prima, seu alia veriori coram Nobis verae fuerunt, & vertuntur instantia inter RR. Priorem, & Monachos Monasterij S. Annunciationis Ciuitatis Tarentinae Congregationis Coelestinorum Ordinis S. Benedicti Agentes ex vna; & RR. Capitulum & Clerum eiusdem Ciuitatis Tarentinae reos conuentos de, & super praetensa solutione dimidia, seu quartae funeralis defunctorum deferendorum ad praefatam eorum Ecclesiam, ac iure deferendi defunctos ad eandem Ecclesiam absque interuentu ipsius Capituli & Cleri, rebuque aliis in actis causa, & causarum huiusmodi latus deductis, & illarum occasione partibus ex altera. Dicimus, pronunciamus, sententiamus, diffinitimus, decernimus, & declaramus praedictos RR. Priorem, & Monachos Monasterij Sanctae Annunciationis Congregationis Coelestinorum Ordinis S. Benedicti Ciuitatis Tarentinae, non teneri, nec obligatos esse ad solutionem dimidia, seu quartae funeralium defunctorum deferendorum ad praefatam eorum Ecclesiam, sed praedictos RR. Priorem, & Monachos fore, & esse exemptos, & propterea absoluedos & liberandos a dicta solutione dimidia, seu quartae funeralis praetensa per dictum Capitulum & Clerum, prout absoluiimus, & liberamus, & pro absolutis, & liberatis haberi volumus; ipsosque Priorem, & Monachos posse, ac debere, ac eis licere deferre ad dictam eorum Ecclesiam defunctos, sine praedicti Capituli,